

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 900-8/2024/12

Ljubljana, 31. 5. 2024

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za leto 2023 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za leto 2023.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Poročilo Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za leto 2023

Prejmejo:

- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za finance,
- Urad Vlade RS za komuniciranje,
- Urad Vlade RS za narodnosti,
- Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov,
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- Finančna uprava Republike Slovenije,
- Vrhovno Državno tožilstvo Republike Slovenije,
- Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije,
- Državni Zbor Republike Slovenije,
- Društvo Ključ, p.p. 1646, 1001 Ljubljana
- Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
- Slovenska filantropija, Poljanska cesta 12, 1000 Ljubljana,
- Pravni center za varstvo človekovih pravic,
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Dr. Gregor Hudrič, sekretar, p.p. vodja Službe za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi, Ministrstvo za notranje zadeve		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
V skladu s sklepoma Vlade RS št. 01203-9/2019/6 z dne 17. oktobra 2019 in št. 01200-8/2022/8 z dne 25. maja 2023 je Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi pripravila poročilo o svojem delu v letu 2023. Dejavnosti na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej so predstavljene v okviru petih poglavij, ki zajemajo področje zakonodaje in politik, preprečevanja trgovine z ljudmi, odkrivanja in pregona kaznivih dejanj, pomoči žrtvam trgovanja ter mednarodnega sodelovanja in partnerstev.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:/(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:/(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, 		

– niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo je bilo ustrezno usklajeno znotraj medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi, v kateri so tudi predstavniki nevladnih in humanitarnih organizacij.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

Boštjan Poklukar

minister

**Poročilo Medresorske delovne skupine
za boj proti trgovini z ljudmi
za leto 2023**

Ljubljana, maj 2024

KAZALO

Uvod	6
1. Zakonodaja in politike	7
1.1 Spremembe zakonodaje	7
1.2 Izvajanje aktivnosti v skladu s sprejetimi državnimi in mednarodnimi obveznostmi.....	7
2. Preprečevanje	8
2.1 Ozaveščanje širše javnosti.....	8
2.1.1 Evropski in svetovni dan boja proti trgovini z ljudmi	8
2.1.2 Spletno mesto	9
2.1.3 Druge aktivnosti	9
2.2 Ozaveščanje ciljnih rizičnih skupin	9
2.2.1 Ozaveščanje otrok in mladostnikov	9
2.2.2 Preventivno delovanje na področju ozaveščanja in preprečevanja trgovine z ljudmi v romski skupnosti	11
2.3 Ozaveščanje in usposabljanje strokovne javnosti	12
3. Odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, povezanih s trgovino z ljudmi	14
3.1 Dejavnosti policije	14
3.1.1 Trgovina z ljudmi po 113. členu KZ-1.....	14
3.1.2 Druga kazniva dejanja.....	16
3.2 Dejavnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije in 18 okrožnih državnih tožilstev	18
3.2.1 Kaznivo dejanje trgovine z ljudmi (113. člen KZ-1) in kaznivo dejanje zlorabe prostitucije (175. člen KZ-1)	18
3.2.2 Ugotovitve Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije	20
3.3 Dejavnosti Inšpektorata Republike Slovenije za delo.....	21
3.4 Dejavnosti Finančne uprave Republike Slovenije	22
4 Pomoč in zaščita za žrtve trgovine z ljudmi	23
4.1 Program Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – krizna namestitvev	23
4.2 Program Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – namestitvev v varnem prostoru	24
4.3 Projekt Reintegracija žrtev trgovine z ljudmi	24
4.4 Projekt Informiranje žrtev trgovine z ljudmi, spolnega nasilja in nasilja po spolu.....	24
v postopkih priznanja mednarodne zaščite (PATS).....	24
5 Mednarodne dejavnosti in partnerstva	25
5.1 Mednarodne dejavnosti.....	25
5.1.1 Nacionalna koordinatorica za boj proti trgovini z ljudmi in Služba za preprečevanje in ...	25
boj proti trgovini z ljudmi na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije	25
5.1.2 Policija	26
5.1.3 Inšpektorat Republike Slovenije za delo	27
5.1.4 Finančna uprava Republike Slovenije.....	27
5.2 Partnerstva.....	27
Povzetek	28

Uvod

Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi (v nadaljnjem besedilu: MDS TZL ali medresorska delovna skupina), ki deluje od leta 2003 in jo vodi nacionalna koordinatorica za boj proti trgovini z ljudmi (v nadaljnjem besedilu: nacionalna koordinatorica), je tudi v letu 2023 izvajala naloge v okviru svojih pristojnosti in aktivnosti, določenih v Akcijskem načrtu za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2023–2024. Nacionalni koordinatorici je strokovno podporo pri njenem delu nudila Služba za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: MNZ SPBTL).

Poročilo o delu MDS TZL za leto 2023 povzema izvedene aktivnosti na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej v petih poglavjih. V prvem so predstavljene spremembe na področju zakonodaje in aktivnosti v skladu s sprejetimi državnimi in mednarodnimi obveznostmi. Poročilo v nadaljevanju opisuje dejavnosti preprečevanja trgovine z ljudmi, ki vključujejo različne oblike ozaveščanja širše javnosti, rizičnih skupin potencialnih žrtev trgovanja ter usposabljanja strokovne javnosti, katere delo je povezano z navedeno problematiko. Poglavje o odkrivanju, preiskovanju in pregonu kaznivih dejanj zajema poročilo o delu policije in tožilcev, katerih vloga je na tem področju ključnega pomena. V tem poglavju so predstavljene tudi dejavnosti Inšpektorata Republike Slovenije za delo (v nadaljnjem besedilu: IRSD) in Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS), saj se problematika trgovine z ljudmi v širšem pomenu prepleta tudi s problematiko delovnega izkoriščanja ter zaposlovanja in dela na črno. Četrto poglavje obsega informacije o pomoči žrtvam trgovine z ljudmi in njihovi oskrbi, v zadnjem poglavju pa so opisane mednarodne aktivnosti MDS TZL v letu poročanja in partnerstva na državni ravni.

1. Zakonodaja in politike

1.1 Spremembe zakonodaje

Državni zbor Republike Slovenije je 27. januarja 2023 sprejel novelo Kazenskega zakonika (KZ-1J), ki med drugim dokončno prenaša določbe Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev.

Z novelo se 113. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje trgovine z ljudmi, dopolnjuje tako, da med oblike izkoriščanja vključuje tudi beračenje, ki ga vsebuje direktiva. Poleg tega se prvemu odstavku 113. člena dodaja dikcija »suženjstvu podobnim razmerjem«, ki med drugimi obsega dolžniško suženjstvo, tlačanstvo, prodajo ženske za poroko, izročitev ženske drugi osebi za določeno protivrednost, primer, ko ženska po smrti moža pripada drugi osebi, ter predajo otroka drugi osebi zaradi izkoriščanja otroka ali njegovega dela, kar ustreza tudi opredelitvi po direktivi. Členu se dodaja nov šesti odstavek, ki kot kvalificirano obliko kaznivega dejanja ureja izvršitev s strani uradne osebe ali javnega uslužbenca pri opravljanju svojih dolžnosti.

Poleg tega se med kazniva dejanja iz tretjega odstavka 90. člena, za katera začne zastaralni rok teči z dnem polnoletnosti oškodovanca in ne z dnem izvršitve kaznivega dejanja, dodajata tudi kaznivi dejanji spravljanja v suženjsko razmerje iz 112. člena in trgovine z ljudmi iz 113. člena KZ-1.

Državni zbor Republike Slovenije je 28. junija 2023 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (v nadaljnjem besedilu: ZOZKD-B), ki pravico do odškodnin žrtvam kaznivih dejanj širi tudi na državljane tretjih držav. Novela zakona tako odpravlja formalni pogoj državljanstva Slovenije ali druge države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) za pridobitev odškodnine po tem zakonu in določa pridobitev odškodnine iz državne sheme ne glede na državljanstvo žrtve. Poleg tega novela prinaša možnost, da se tožnik odpove sodnemu varstvu, s čimer se zagotovita hitrejša dokončnost in pravnomočnost odločbe ter s tem olajša pridobitev odškodnine.

Državni zbor Republike Slovenije je 22. septembra 2023 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023–2030. Resolucija je strateški dokument, ki določa cilje in ukrepe ter ključne nosilce politik za uresničevanje enakih možnosti žensk in moških na posameznih področjih življenja v Republiki Sloveniji za obdobje od leta 2023 do leta 2030. V dokument so vključene tudi aktivnosti s področja boja proti trgovini z ljudmi.

Člani Odbora za pravosodje in Odbora za zadeve Evropske unije Državnega zbora Republike Slovenije so marca obravnavali in potrdili Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev, ki ga je Evropska komisija sprejela 19. decembra 2022. Sprejeto stališče je bilo v nadaljevanju podlaga za pogajanja o predlogu direktive v okviru Sveta EU in Evropskega parlamenta.

1.2 Izvajanje aktivnosti v skladu s sprejetimi državnimi in mednarodnimi obveznostmi

25. maja 2023 je Vlada Republike Slovenije sprejela Sklep o spremembi Sklepa o ustanovitvi Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi, s katerim je bila imenovana nova nacionalna koordinatorica za boj proti trgovini z ljudmi in posodobljeno članstvo delovne skupine.

MDS TZL se je v letu 2023 sestala dvakrat. Obravnavala je aktualne teme s področja boja proti trgovini z ljudmi in sprejemala sklepe za učinkovitejše izvajanje politik na tem področju. Poleg tega je bil enkrat sklican sestanek delovne skupine v ožji sestavi, na katerem se je razpravljalo o ustreznosti zakonskih določb kaznivega dejanja trgovine z ljudmi za namen prisilnega dela in je bila podana pobuda za spremembo 113. člena Kazenskega zakonika.

Poleg tega se je delovna skupina v ožji sestavi enkrat sestala z namenom iskanja sistemske rešitve na področju nameščanja in oskrbe otrok z izkušnjo trgovine z ljudmi ter se dogovorila o nadaljnjih korakih za reševanje problematike.

MDS TZL je pripravila Akcijski načrt za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2023–2024, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela 26. januarja 2023, in letno poročilo o svojem delu za leto 2022, s katerim se je Vlada Republike Slovenije seznanila 8. junija 2023.

Junija 2023 se je za Slovenijo končal tretji krog ocenjevanja glede izvajanja Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi, v okviru katerega smo prejeli nekaj priporočil in obveznost poročanja o izvedenih ukrepih do 16. junija 2025. S poročilom in priporočili se je 13. julija 2023 seznanila Vlada Republike Slovenije.

V skladu z ustaljeno prakso je Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: MNZ) tudi v letu 2023 sodelovalo pri pripravi letnega poročila o trgovini z ljudmi Ministrstva za zunanje zadeve Združenih držav Amerike. Poročilo je tokrat Slovenijo uvrstilo v drugo, slabšo skupino držav, ki na področju boja proti trgovini z ljudmi ne izpolnjujejo v celoti minimalnih standardov, vendar v to vlagajo znatne napore (tako imenovani TIER 2). Poročilo je kot problematično poudarilo predvsem dejstvo, da sodišča že drugo leto zapored niso izdala obsodilne sodbe za kaznivo dejanje trgovine z ljudmi, opozorilo pa je tudi na problematiko odškodnin, prepoznave in pregona trgovine z ljudmi za namen prisilnega dela in delovnega izkoriščanja ter identifikacije žrtev trgovanja med prisilci za mednarodno zaščito in otroki.

2 Preprečevanje

2.1 Ozaveščanje širše javnosti

MDS TZL je tudi v letu 2023 dejavno ozaveščala splošno in medijsko javnost o problematiki trgovine z ljudmi. Največ pozornosti je bilo tematiki namenjene ob evropskem in svetovnem dnevu boja proti trgovini z ljudmi ter ob objavi poročila skupine GRETA o izvedenem tretjem krogu ocenjevanja Slovenije glede izvajanja Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi.

2.1.1 Evropski in svetovni dan boja proti trgovini z ljudmi

Evropski dan boja proti trgovini z ljudmi je MDS TZL namenila ozaveščanju o trgovini z ljudmi za namen prisilnega dela in delovnega izkoriščanja. V ta namen je potekala ozaveščevalna kampanja v okviru projekta, ki sta jo financirala MNZ in Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, izvedlo pa Združenje DrogArt, socialno podjetje Iz principa. V okviru projekta je med 18. in 20. oktobrom potekalo ozaveščanje splošne javnosti in ranljivih skupin o trgovini z ljudmi s pomočjo živih »artiklov« (izkoriščanih delavcev) v prodajnih embalažah (katalog), ki so bili razstavljeni na glavnih sprehajalnih ulicah v Mariboru in Ljubljani. Z namenom ozaveščanja delodajalcev o trgovini z ljudmi pa je bil v okviru projekta pripravljen e-katalog z različnimi profili najpogosteje izkoriščanih delavcev, ki je bil skupaj s Priročnikom za delodajalce poslan več kot 200 podjetjem v Sloveniji.

Z namenom predstavitve projekta in obeležitve evropskega dneva boja proti trgovini z ljudmi je 18. oktobra potekal tudi dogodek za medije, ki so se ga udeležili nacionalna koordinatorica ter predstavniki IRSD, Delavske svetovalnice in Društva Ključ.

Slovenska karitas je ob evropskem dnevu boja proti trgovini z ljudmi k ozaveščanju prispevala članek strokovne delavke Deset predsodkov o trgovini z ljudmi, ki je bil objavljen v novembrski številki revije Žarek dobrote.

MNZ je ob svetovnem dnevu boja proti trgovini z ljudmi na spletni strani in družbenih omrežjih objavilo sporočilo za javnost, vezano na kampanjo Združenih narodov Pomagajmo vsaki žrtvi trgovine z ljudmi, ne prezirimo nobene, ki se je osredinila na pomoč žrtvam trgovanja.

V sporočilu je ministrstvo opozorilo, da so otroci, ženske, migranti, begunci in notranje razseljene osebe še posebej ranljivi za trgovino z ljudmi. Tveganje za trgovanje z ljudmi vedno bolj povečujejo tudi svetovna kriza, oboroženi spopadi, pandemije, gospodarska in družbena nestabilnost ter naravne nesreče. MNZ je poudarilo, da sta žrtvam trgovanja v Republiki Sloveniji zagotovljeni celovita pomoč in podpora v okviru programov pomoči, ki jih izvajajo nevladne in humanitarne organizacije, izbrane na javnem razpisu.

Ob svetovnem dnevu boja proti trgovini z ljudmi je Slovenska karitas različnim medijskim hišam poslala sporočilo za javnost, ki so ga nekatere povzele na svojih kanalih obveščanja. Prav tako je bilo sporočilo objavljeno na spletni strani in na Facebook profilu Slovenske karitas.

2.1.2 Spletno mesto

MNZ SPBTL je tudi v letu 2023 skrbela, da je bila vsebina spletne strani na osrednjem spletnem mestu gov.si (https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/boj-proti-trgovini-z-ljudmi/http://www.vlada.si/boj_proti_trgovini_z_ljudmi/) v slovenskem in angleškem jeziku dosledno posodabljana z aktualnimi informacijami in podatki za tekoče leto. MNZ SPBTL je zagotavljala tudi usklajenost vsebin z določbami Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij.

2.1.3 Druge aktivnosti

Člani MDS TZL so v letu poročanja sodelovali pri pripravi različnih medijskih objav. Največ zanimanja medijev je bilo vezano na poročilo GRETE o izvedenem tretjem krogu ocenjevanja Slovenije glede izvajanja Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi.

Društvo Ključ je v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) in Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: FIHO) izvedlo tri dogodke za splošno javnost, v katerih je sodelovalo 94 oseb.

2.2 Ozaveščanje ciljnih rizičnih skupin

2.2.1 Ozaveščanje otrok in mladostnikov

- **Aktivnosti MNZ SPBTL**

V skladu z Akcijskim načrtom za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2023–2024 je MNZ SPBTL v letu 2023 nadaljevala sistematično izvajanje delavnic za ozaveščanje otrok in mladostnikov o nevarnostih trgovine z ljudmi, njenih pojavnih oblikah ter o ustreznem ukrepanju in samozaščitnem vedenju. Glede na triletni načrt, razdeljen po regijah, so se v šolskem letu 2022/23 delavnice izvajale v osnovnih šolah na Osrednjeslovenskem, Gorenjskem, Goriškem in Zasavskem ter v srednjih šolah Podravske, Savinjske, Koroške in Pomurske regije. V šolskem letu 2023/24 pa je ozaveščanje potekalo na osnovnih šolah na Notranjskem, Obalno-Kraškem, Posavskem in v Jugovzhodni regiji ter v srednjih šolah Zasavske, Goriške, Gorenjske in Osrednjeslovenske regije.

V letu 2023 bilo izvedenih 280 delavnic (140 v letu 2022), in sicer 146 v osnovnih in 134 v srednjih šolah, udeležilo pa se jih je 5267 učencev in 304 pedagoški delavci. Analiza anket, ki so jih izpolnili učenci po koncu delavnice, kaže, da je bil cilj ozaveščanja dosežen, saj so skoraj vsi učenci na delavnici pridobili nove informacije (98 odstotkov), s katerimi bi jih večina znala pojav tudi prepoznati (71 odstotkov).

Preglednica 1: Prikaz izvedenih delavnic o trgovini z ljudmi v osnovnih in srednjih šolah v letu 2023

Šole/Regije	Število delavnic	Število učencev	Število pedagoških delavcev
Osnovne šole	146	2850	183
Gorenjska	32	634	43
Goriška	13	270	17
Notranjska	9	169	13
Posavska	9	167	9
Jugovzhodna	14	247	14
Zasavska	16	303	22
Osrednjeslovenska	47	935	52
Obalno-Kraška	6	125	13
Srednje šole	134	2417	121
Osrednjeslovenska	24	522	20
Gorenjska	6	128	5
Zasavska	5	90	3
Goriška	7	143	3
Koroška	13	255	16
Pomurska	18	268	18
Podravska	37	681	33
Savinjska	24	330	23
Skupaj	280	5267	304

- **Aktivnosti nevladnih in humanitarnih organizacij**

Društvo Ključ je za ozaveščanje mladostnikov (učencev in dijakov) v MOL izvajalo delavnice Ključna šola za fante in dekleta, Prava zveza, Telesnica in Ključno za Lajf. Skupno je bilo izvedenih 122 dogodkov, ki se jih je udeležilo 2377 oseb. Na usposabljanjih mladih strokovnjakov v okviru delavnic Prava zveza, projekta Zaznavnica in FIHO je bilo na 32 dogodkih prisotnih 745 sodelujočih. V okviru informiranja ranljivih skupin je bilo v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje Republike Slovenije in Uradom Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (v nadaljnjem besedilu: UNHCR) izvedenih 871 dogodkov, v katere je bilo vključenih 3545 oseb.

Slovenska karitas je v okviru pogodbe o sofinanciranju projekta Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – krizna namestitve v letu 2023 izpeljala 25 preventivnih delavnic, ki se jih je udeležilo 547 učencev in dijakov (med njimi tudi učitelji in starši) iz šestih statističnih regij (Gorenjska, Posavska, Savinjska, Obalno-Kraška, Osrednjeslovenska, Zasavska). Učencem, dijakom in svetovalnim službam na šolah ter ob vseh drugih priložnostih (na sestankih, izobraževanjih, družbenih dogodkih ...) je delila preventivno gradivo, ki opozarja na nevarnosti in pasti trgovine z ljudmi. Prav tako je bila predvajana infografika, pripravljena v decembru 2022, ki opozarja na nevarnosti in pasti trgovine z ljudmi; objavljena je bila tudi na spletni strani Slovenske karitas in na Facebook profilu.

2.2.2 Preventivno delovanje na področju ozaveščanja in preprečevanja trgovine z ljudmi v romski skupnosti

V zvezi s krepitvijo multidisciplinarnega odpravljanja pojavov škodljivih praks v romski skupnosti, kot so begi mladoletnih oseb v škodljiva okolja (zgodnje poroke) in prisilne poroke, je Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti (v nadaljnjem besedilu: UN) nadaljeval vodenje ad hoc delovne skupine na tem področju, ki združuje predstavnike pristojnih ministrstev, policije, tožilstva, Skupnosti centrov za socialno delo, predstavnice koordinatoric za preprečevanje nasilja v družini, nevladnih organizacij in predstavnike Sveta romske skupnosti Republike Slovenije. Razširjena delovna skupina za področje obravnave primerov zgodnjih in prisilnih porok v romski skupnosti se je sestala 5. oktobra 2023 na uvodnem sestanku projekta Nacionalna platforma za Rome (SIFOROMA6). Namen sestanka je bil predvsem doreči ključne potrebe in korake, ki jih je treba še narediti glede izvedbe in izboljšanja strokovnih izobraževanj v okoljih, v katerem je zaznati to problematiko, ter glede najprimernejšega načina ozaveščanja pripadnikov romske skupnosti s pomočjo nastalih video izdelkov. Udeleženci sestanka so predstavili pregled izvedenih aktivnosti na tem področju v okviru svojih institucij oziroma organizacij ter si izmenjali pomembne informacije v okviru svojega dela, in sicer od zadnjega sestanka dalje.

Zaloge v letu 2021 izdanega Priročnika o prepoznavanju zgodnjih in prisilnih porok v romski skupnosti ter o ukrepanju v teh primerih, ki je dostopen na vladni spletni strani (https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/UN/SIFOROMA-4/Urad-za-narodnosti_Nacionalna-platforma-za-Rome_prirocnik_165x240mm.pdf), so v letu 2023 pošle (500 izvodov), zato je UN v okviru aktualnega projekta SIFOROMA6 naročili ponatis, in sicer dodatnih 500 izvodov.

Strokovna izobraževanja in posveti s strokovnimi delavci v regijah oziroma okoljih, v katerih je zaznati to problematiko, so potekali tako v letu 2022 kot tudi v letu 2023. V skladu z dogovorom v okviru delovne skupine je bila struktura udeležencev čim bolj multidisciplinarna, da je bila s tem omogočena učinkovita izmenjava izkušenj med predstavniki različnih institucij, ki se pri svojem delu srečujejo ali bi se lahko srečevali tudi s temi pojavi. V letu 2022 je bilo tako izvedenih pet strokovnih izobraževanj oziroma posvetov za vodstvene delavce in strokovne delavce posameznih institucij iz ožjih lokalnih okolij, na katerih je bilo zaznati to problematiko (Novo mesto, Krško, Kočevje, Maribor).

V letu 2023 pa so bila izvedena še štiri strokovna izobraževanja na temo prepoznavanja zgodnjih in prisilnih porok v romski skupnosti in ukrepanja v teh primerih. Prvo predavanje je bilo v Črnomlju 19. januarja 2023 in je bilo namenjeno strokovnim delavcem in delavkam posameznih institucij (šolske svetovalne službe, strokovne službe centrov za socialno delo, koordinatorice in koordinatorji za romska vprašanja in drugo) na območju Bele krajine. Drugo strokovno predavanje je bilo v Ljubljani 29. marca 2023 in je bilo namenjeno isti ciljni skupini na območju Ljubljane. Naslednji dve izobraževanji sta potekali v ožjih skupinah in sta bili namenjeni predvsem romskim pomočnikom in pomočnicam ter svetovalnim delavkam in delavcem, zaposlenim na šolah. Prvo strokovno izobraževanje je potekalo 20. novembra 2023 in je bilo namenjeno zainteresiranim udeležencem na območju jugovzhodne Slovenije, drugo pa 18. decembra 2023 in je bilo namenjeno zainteresiranim udeležencem na območju severovzhodne Slovenije in Maribora. Romski pomočniki so se namreč izkazali kot pomemben povezovalni člen med romskimi otroki, njihovimi starši in strokovnimi delavci vzgojno-izobraževalnih ustanov.

Skupno se je vseh štirih izobraževanj udeležilo 25 predstavnikov centrov za socialno delo, 33 predstavnikov šol, 23 predstavnikov policije, ena predstavnica sodstva, štirje predstavniki tožilstva, deset predstavnikov nevladnih organizacij, ena predstavnica zdravstva in šest predstavnikov drugih organizacij oziroma institucij (na primer ljudske univerze, novinarji in podobno). Pri teh številkah je treba upoštevati dvojice: (1) nekateri od udeležencev so se izobraževanj udeležili večkrat in so tako večkrat zajeti v navedene številke, predvsem to velja za predavatelje (predstavnica Romov, predstavnica centra za socialno delo, predstavnica Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije, predstavniki Generalne policijske uprave in predstavnice nevladnih organizacij, in (2) dogodki so bili namenjeni strokovni javnosti, zlasti predstavnikom ključnih institucij v lokalnih okoljih, to je centrom za socialno delo, šolam, policiji, romskim pomočnikom. Aktivnosti, usmerjene v ozaveščanje romske skupnosti, bodo sledile v letu 2024, zato je število predstavnikov in/ali pripadnikov romske skupnosti na teh dogodkih majhno.

Ne glede na navedeno je urad z organizacijo teh dogodkov dosegel veliko število predstavnikov ključnih institucij in ocenjuje izvedena izobraževanja kot uspešna, z njimi pa so zelo zadovoljni tudi udeleženci, kar je razvidno iz njihovih ocen po koncu izobraževanj. Izobraževanja na to temo bo urad v okviru projekta Nacionalna platforma za Rome (SIFOROMA6) nadaljeval tudi v letu 2024.

Urad je kot izvajalec sodeloval tudi na strokovnem usposabljanju s področja trgovine z ljudmi, ki je potekalo na daljavo prek videokonference 28. septembra 2023, in sicer je v sodelovanju z MNZ izvedel predavanje s področja problematike trgovine z ljudmi s poudarkom na prepoznavanju prisilnih porok. Strokovno usposabljanje je bilo namenjeno uslužbencem upravnih enot, še zlasti tistim, ki opravljajo delo matičarjev, in tistim zaposlenim, ki se ukvarjajo z izdajo dovoljenj za prebivanje.

Poleg tega je urad v okviru projekta Nacionalna platforma za Rome (SIFOROMA5) 14. februarja 2023 razpisal video natečaj »SIFOROMA«: Otrok naj bo otrok. Namen natečaja je bil ozaveščanje o nesprejemljivosti zgodnjih in prisilnih porok v romski skupnosti ter o njihovih negativnih in škodljivih posledicah tako za posameznika kot za družbo. Do roka za oddajo video izdelkov je bilo prejetih sedem prijav. Postopek izbire je vodila strokovna komisija, ki jo je imenoval direktor UN. Komisija je ocenjevala usklajenost vsebine video izdelka s temo natečaja, izvirnost, sporočilnost in kakovost posnetka. Na podlagi ocen je komisija nagradila avtorje in avtorice treh video izdelkov. Avtorici in avtor so prejeli denarne nagrade, in sicer prvo nagrado v višini 1.000 evrov, drugo nagrado v višini 800 evrov in tretjo nagrado v višini 600 evrov. Nagrajeni video izdelki so bili premierno prikazani na zaključnem dogodku projekta SIFOROMA5, ki je potekal v Kongresnem centru Brdo 14. junija 2023 in je obenem obeležil 15. obletnico delovanja Romskega akademskega kluba. Zaključnega dogodka se je udeležilo 68 predstavnikov različnih institucij in organizacij. Video izdelki so bili predvajani tudi v oddaji Kaj govoriš? = So vakeres? in na usposabljanjih za strokovne delavce različnih institucij in romske pomočnike. Prav tako so naloženi na YouTube kanalu urada: <https://www.youtube.com/@uradzanarodnosti> in bodo v prihodnje na voljo tudi različnim izvajalcem programov in projektov, ki delujejo v okoljih, kjer Romi živijo, še posebej pa tam, kjer je najbolj zaznati to problematiko

2.3 Ozaveščanje in usposabljanje strokovne javnosti

Generalna policijska uprava, Uprava kriminalistične policije (v nadaljnjem besedilu: GPU UKP), redno usposablja kriminaliste in tudi policiste na lokalni ravni. Pri tem namenja pozornost prepoznavanju pojavnih oblik trgovine z ljudmi, kazalnikov za zaznavo potencialnih žrtev trgovine z ljudmi in tudi storilcev ter poznavanju nadaljnjih posebnih postopkov pri obravnavi žrtev in izvajanju preiskav v predkazenskem postopku.

Med 13. in 15. junijem 2023 je potekalo usposabljanje kriminalistov iz regijskih sektorjev kriminalistične policije (v nadaljnjem besedilu: SKP PU), ki se ukvarjajo s preiskovanjem kaznivih dejanj trgovine z ljudmi. Usposabljanja se je udeležilo 90 oseb, med katerimi je bila večina kriminalistov iz regijskih SKP PU in GPU UKP, ob njih pa še tožilci iz Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT), uslužbenci MNZ SPBTL, predstavniki nevladnih organizacij ter predstavniki varnostnih organov Bosne in Hercegovine (Granična policija) in nizozemske policije.

GPU UKP je izvedla pet usposabljanj policistov in vodij policijskih postaj. Namen usposabljanj so bili ozaveščanje policistov o problematiki trgovine z ljudmi, prepoznavna kazalnikov trgovine z ljudmi in seznanitev s postopki ob prepoznavi žrtev. Med usposabljanjem so se policisti seznanili tudi s pomenom sodelovanja policije s civilno družbo pri izvedbi postopkov z žrtvami trgovine z ljudmi ter programov pomoči in zaščite. Usposabljanja se je udeležilo 120 policistov iz vseh policijskih uprav.

GPU UKP in SKP PU so se udeležili tudi usposabljanja delavcev, ki se ukvarjajo z obravnavo prošenj za mednarodno zaščito skupaj z zakonitimi zastopniki za mladoletnike brez spremstva.

V Uradu Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov (v nadaljnjem besedilu: UOIM) so nadaljevali redna usposabljanja socialnih in strokovnih sodelavcev na temo različnih oblik nasilja, ranljivosti in tudi na temo trgovine z ljudmi.

MNZ SPBTL je 30. novembra 2023 izvedla usposabljanje na temo trgovine z ljudmi za uslužbence FURS. Udeleženci strokovnega usposabljanja so se seznanili z aktualnimi trendi trgovine z ljudmi in

zakonodajnimi novostmi, pri čemer je bila poudarjena problematika prepoznavanja prisilnega dela oziroma delovnega izkoriščanja. Usposabljanja se je udeležilo 49 uslužbencev FURS.

V Kranjski Gori je 13. in 14. junija 2023 potekalo usposabljanje inšpektorjev IRSD. Inšpektorji so se v okviru strokovnega posveta seznanili tudi s problematiko izkoriščanja dela in prisilnega dela kot enega od namenov trgovanja z ljudmi. Usposabljanja se je udeležilo 50 inšpektorjev.

Na gradu Jable v Loki pri Mengšu je 13. septembra 2023 potekalo strokovno usposabljanje s področja boja proti trgovini z ljudmi za pripadnike Slovenske vojske in uslužbence Ministrstva za obrambo Republike Slovenije. Udeleženci so se seznanili z aktualnimi vsebinami in z dolžnostmi ob zaznavi teh kaznivih dejanj ter s pomenom zmanjševanja povpraševanja po storitvah in blagu, ki jih na podlagi izkoriščanja izvajajo žrtve trgovine z ljudmi. Usposabljanja se je udeležilo 20 uslužbencev, ki bodo pridobljeno znanje prenašali naprej znotraj organizacije v okviru multiplikatorstva.

MNZ SPBTL je 28. septembra 2023 organizirala strokovno usposabljanje s področja problematike trgovine z ljudmi s poudarkom na prepoznavanju prisilnih porok, ki je bilo namenjeno uslužbencem upravnih enot, še zlasti tistih, ki opravljajo delo matičarjev, saj se ti ob sklenitvi zakonske zveze lahko srečajo tudi s pojavom prisilnih porok. Usposabljanje je potekalo na daljavo prek videokonference, pri izvedbi pa so sodelovali tudi predstavniki policije in UN. Predstavniki MNZ SPBTL je udeležencem predstavil problematiko trgovine z ljudmi in njene glavne pojavne oblike ter jih seznanil z oblikami pomoči, ki jih v Sloveniji zagotavljamo žrtvam trgovanja, in s kontakti pristojnih institucij. Predstavnica GPU UKP je udeležencem predstavila kazalnike za prepoznavo žrtev trgovine z ljudmi in ključne ugotovitve policije v povezavi s prisilnimi porokami v Sloveniji, predstavnica UN pa Priročnik o prepoznavanju zgodnjih in prisilnih porok v romski skupnosti in o ukrepanju v teh primerih. Usposabljanja se je udeležilo več kot 170 uslužbencev upravnih enot.

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve Republike Slovenije je 5. oktobra 2023 izvedlo konzularni posvet, v okviru katerega se je 60 uslužbencev, ki delujejo na diplomatskih predstavništvi in konzulatih Republike Slovenije, seznanilo s tematiko trgovine z ljudmi.

MNZ SPBTL je ob 20. obletnici delovanja MDS TZL na Brdu pri Kranju 20. oktobra 2023 organizirala širše strokovno srečanje s področja problematike trgovine z ljudmi. Namen srečanja sta bili seznanitev področnih strokovnjakov (tudi sodnikov, državnih tožilcev in drugih) z aktualnimi informacijami s področja boja proti trgovini z ljudmi v mednarodnem okviru in izmenjava mnenj o ključnih izzivih, s katerimi se soočamo v Sloveniji. Razprava je bila osredinjena na različna poročila in priporočila mednarodnih nadzornih mehanizmov, na aktualne predloge zakonodaje EU, udeleženci pa so bili seznanjeni tudi z najnovejšimi spremembami v notranji zakonodaji na tem področju. Na srečanju je kot gost sodeloval tudi sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice Davor Derenčinović. Posveta se je udeležilo 54 predstavnikov različnih državnih organov in civilne družbe.

Socialna zbornica Slovenije je v okviru Programa izvajanja javnih pooblastil Socialne zbornice Slovenije za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023, ki ga financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ), 23. novembra 2023 izvedla seminar za strokovne delavce in strokovne sodelavce centrov za socialno delo, ki je bil osredinjen na delo s tujci, begunci, migranti in žrtvami trgovine z ljudmi. V prvem delu seminarja so se udeleženci seznanili z izzivi in primeri dobrih praks pri delu s tujci, begunci in drugimi osebami z migrantsko izkušnjo. V drugem delu seminarja je Društvo Ključ predstavilo sistemsko ureditev področja boja proti trgovini z ljudmi v Republiki Sloveniji in programe pomoči za osebe z izkušnjo trgovanja. Ločeno so bile obravnavane tudi različne oblike izkoriščanja otrok žrtev trgovanja z ljudmi. Zaključni del izobraževanja je potekal v obliki interaktivne delavnice, v okviru katere so se udeleženci seznanili s študijo primera in iskali rešitve na odprta vprašanja v povezavi s pristojnostmi centrov za socialno delo. Seminarja se je udeležilo 51 udeležencev.

MNZ SPBTL je v okviru preventivnih aktivnosti pod točko 2.2.1 o tematici ozavestila 304 pedagoške delavce v šolah.

Društvo Ključ je v letu 2023 za strokovno javnost izvedlo 35 usposabljanj, ki se jih je udeležilo 517 oseb.

3 Odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, povezanih s trgovino z ljudmi

Poglavje o odkrivanju, preiskovanju in pregonu kaznivih dejanj zajema predvsem aktivnosti policije in tožilcev, vključno z merljivimi rezultati, to je številom obravnavanih storilcev, oškodovancev, obtožb in končnih obsodb. To poglavje vključuje tudi aktivnosti IRSD in FURS, saj se pri nadzoru nad izvajanjem področne zakonodaje v njuni pristojnosti vsebina delovanja prepleta in v širšem pomenu povezuje s problematiko delovnega izkoriščanja, zaposlovanja in dela na črno ter izkoriščanja delavcev migrantov.

3.1 Dejavnosti policije

Na področju boja proti trgovini z ljudmi se nadaljuje trend iz preteklih let, in sicer Slovenija ostaja ciljna in tranzitna država žrtev trgovine z ljudmi, ki so najpogosteje izkoriščane zaradi prostitucije in spolnih zlorab. V manjši meri se ugotavlja prisotnost drugih oblik izkoriščanja žrtev.

Zaznava problematike, povezane z izkoriščanjem žrtev trgovine z ljudmi, je odvisna predvsem od proaktivnih dejavnosti policije, usmerjenih v zaznavo teh kaznivih dejanj in prepoznavo oziroma identifikacijo žrtev. Prijave teh kaznivih dejanj s strani oškodovancev oziroma občanov so zelo redke.

3.1.1 Trgovina z ljudmi po 113. členu KZ-1¹

V letu 2023 je policija obravnavala 74 zaznanih sumov storitve kaznivih dejanj trgovine z ljudmi, kar je glede na leto 2022 veliko povečanje. Glede na obravnavane prijave je policija potrdila 25 kaznivih dejanj trgovine z ljudmi in v zvezi s tem na pristojna državna tožilstva podala kazenske ovadbe. Policija je v 11 primerih ugotovila, da na podlagi zbranih obvestil in dokazov ni bilo podlage za podajo kazenske ovadbe, zato so bila na podlagi desetega odstavka 148. člena Zakona o kazenskem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZKP) na pristojno državno tožilstvo poslana poročila.

Preglednica 2: Prikaz števila obravnavanih kaznivih dejanj trgovine z ljudmi v obdobju od 2019 do 2023

Trgovina z ljudmi	2019	2020	2021	2022	2023
Kazenska ovadba	13	29	42	6	25
Poročilo (deseti odstavek 148. člena ZKP)	14	8	3	8	11

Policija je v letu 2023 identificirala 21 žrtev kaznivega dejanja trgovine z ljudmi in 60 potencialnih² žrtev trgovine z ljudmi. Kot žrtve so bile obravnavane državljanke Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Kitajske, Romunije, Slovenije, Srbije in Ukrajine. Vse identificirane žrtve so bile ženskega spola in so bile spolno izkoriščane. Policija je v obdobju poročanja obravnavala tudi en primer, v katerem je bila identificirana mladoletna žrtev iz Slovenije.

Preglednica 3: Število ugotovljenih žrtev trgovine z ljudmi v letu 2023 po spolu in državljanstvu

¹ Pri navajanju statističnih podatkov so navedene posamične osebe, kar pomeni, da se oseba (osumljenec, oškodovanec) v preiskavi šteje samo enkrat, ne glede na to, v koliko kaznivih dejanjih je bila obravnavana.

² Oseba, ki je bila obravnavana kot žrtev kaznivega dejanja trgovine z ljudmi, v predkazenskem postopku pa je policija ugotovila, da ni podlage za podajo kazenske ovadbe, zato je podala poročilo na SDT (deseti odstavek 148. člena ZKP).

Državljanstvo	Moški	Ženske	Skupaj
Bosna in Hercegovina	0	3	3
Črna gora	0	1	1
Hrvaška	0	1	1
Kitajska	0	1	1
Romunija	0	1	1
Slovenija	0	1	1
Srbija	0	12	12
Ukrajina	0	1	1
Skupaj	0	21	21

Preglednica 3: Število ugotovljenih žrtev trgovine z ljudmi v letu 2023 po spolu in obliki izkoriščanja

Oblika izkoriščanja	Moški	Ženske	Skupaj
Spolno izkoriščanje	0	21	21
Skupaj	0	21	21

Preglednica 4: Število potencialnih žrtev trgovine z ljudmi v letu 2023 po spolu in državljanstvu

Državljanstvo	Moški	Ženske	Skupaj
Butan	0	1	1
Filipini	0	2	2
Kolumbija	0	1	1
Nemčija	0	1	1
Nepal	0	4	4
Portugalska	0	1	1
Romunija	0	1	1
Slovenija	0	2	2
Španija	0	1	1
Šrilanka	0	1	1
Švedska	0	1	1
Ukrajina	0	42	42
Afganistan	1	0	1
Portugalska	1	0	1
Skupaj	2	58	60

Zaradi suma storitve kaznivega dejanja trgovine z ljudmi je policija obravnavala skupaj 16 oseb, od tega 11 moških in pet žensk. Med njimi so prevladovali državljani Slovenije.

Preglednica 6: Število obravnavanih osumljencev za kaznivo dejanje trgovine z ljudmi v letu 2023 po spolu in državljanstvu, zoper katere je bila podana kazenska ovadba

Državljanstvo	Moški	Ženski	Skupaj
Kosovo	1	0	1
Slovenija	9	1	10
Srbija	1	0	1
Bosna in Hercegovina	0	1	1
Dominikanska republika	0	1	1
Kitajska	0	1	1
Romunija	0	1	1
Skupaj	11	5	16

Preglednica 5: Število obravnavanih pravnih oseb za kaznivo dejanje trgovine z ljudmi v letu 2023

Tip dokumenta	Leto 2023
Kazenska ovadba	2
Poročilo (sedmi in deseti odstavek 148. člena ZKP)	2
Skupaj	4

3.1.2 Druga kazniva dejanja

Ker je problematika trgovine z ljudmi velikokrat tesno povezana tudi z nekaterimi drugimi kaznivimi dejanji, policija v povezavi s trgovino z ljudmi obravnava tudi kazniva dejanja zlorabe prostitucije in kršitev temeljnih pravic delavcev.

a) Zloraba prostitucije po 175. členu KZ-1

V letu 2023 je policija obravnavala 32 kaznivih dejanj zlorabe prostitucije, kar je glede na leto 2022 (4) veliko povečanje. Obravnavana sta bila tudi dva primera, v katerih so bili ugotovljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje zlorabe prostitucije, vendar ni bilo podlage za podajo kazenskih ovadb. V zvezi s tem so bila na pristojna tožilstva poslana poročila na podlagi desetega odstavka 148. člena ZKP.

Preglednica 6: Prikaz števila obravnavanih kaznivih dejanj zlorabe prostitucije v obdobju od 2019 do 2023

Zloraba prostitucije	2019	2020	2021	2022	2023
Kazenska ovadba	6	1	19	4	32
Poročilo	4	4	7	2	2

Kot žrtve tega kaznivega dejanja je policija v letu 2023 obravnavala 24 oseb, največ državljanek Slovenije in Srbije.

Preglednica 7: Število ugotovljenih žrtev zlorabe prostitucije v letu 2023 po spolu in državljanstvu

Državljanstvo	Moški	Ženski	Skupaj
---------------	-------	--------	--------

Slovenija	0	10	10
Hrvaška	0	1	1
Srbija	0	9	9
Ukrajina	0	1	1
Bosna in Hercegovina	0	2	2
Dominikanska republika	0	1	1
Skupaj	0	24	24

Zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe prostitucije je policija obravnavala skupaj 11 oseb, od tega sedem državljanov iz Slovenije, od teh štiri moške in tri ženske.

Preglednica 8: Število obravnavanih osumljencev v letu 2023 po spolu in državljanstvu za kaznivo dejanje zlorabe prostitucije

Državljanstvo	Moški	Ženski	Skupaj
Slovenija	4	3	7
Črna gora	1	0	1
Kosovo	1	0	1
Severna Makedonija	1	0	1
Bosna in Hercegovina	0	1	1
Skupaj	7	4	11

b) Kršenje temeljnih pravic delavcev po 196. členu KZ-1

V letu 2023 je policija obravnavala 906 kaznivih dejanj kršenja temeljnih pravic delavcev po 196. členu KZ-1, pri katerih so bili ugotovljeni elementi delovnega izkoriščanja oškodovancev. Tako med oškodovanci kot med osumljenci so prevladovali državljani Slovenije. V predkazenskem postopku niso bili zaznani elementi prisilnega dela kot oblike izkoriščanja žrtev trgovine z ljudmi, prav tako ti elementi niso bili ugotovljeni v nadaljnjih kazenskih postopkih.

Preglednica 9: Število ugotovljenih oškodovancev kaznivega dejanja kršitev temeljnih pravic delavcev v letu 2023 po spolu in državljanstvu

Državljanstvo	Moški	Ženski	Skupaj
Slovenija	178	75	253
Bosna in Hercegovina	226	1	227
Hrvaška	32	3	35
Srbija	64	1	65
Kosovo	141	1	142
Severna Makedonija	13	0	13
Črna gora	2	0	2
Bolgarija	10	2	12
Madžarska	6	0	6
Slovaška	2	0	2
Albanija	2	0	2

Turčija	6	0	6
Skupaj	682	83	765

Preglednica 10: Število obravnavanih osumljencev za kaznivo dejanje kršitev temeljnih pravic delavcev v letu 2023 po spolu in državljanstvu

Državljanstvo	Moški	Ženski	Skupaj
Slovenija	84	27	111
Bosna in Hercegovina	12	1	13
Hrvaška	2	0	2
Srbija	8	0	8
Kosovo	13	0	13
Severna Makedonija	4	0	4
Nemčija	2	0	2
Bolgarija	2	0	2
Belgija	2	0	2
Avstrija	1	0	1
Skupaj	130	28	158

3.2 Dejavnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije in okrožnih državnih tožilstev

SDT, ki je izključno pristojno za pregon kaznivih dejanj, povezanih s trgovino z ljudmi, je tudi v letu 2023 dejavno opravljalo svojo nalogo na področju kaznivih dejanj trgovine z ljudmi po 113. členu KZ-1, kaznivih dejanj spravljanja v suženjsko razmerje po 112. členu KZ-1 in kaznivih dejanj zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1.

3.2.1 Kaznivo dejanje trgovine z ljudmi (113. člen KZ-1) in kaznivo dejanje zlorabe prostitucije (175. člen KZ-1)³

V poročevalskem letu SDT ni prejelo novih kazenskih ovadb zaradi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi po 113. členu KZ-1, prejelo pa je:

- eno kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1, in sicer zoper devet fizičnih oseb in na škodo 31 oškodovank;
- dve poročili po desetem odstavku 148. člena ZKP, ki sta sicer obravnavali prijavo trgovanja z ljudmi, vendar v enem primeru ni bil podan utemeljen sum izvršitve kaznivega dejanja, v drugem primeru pa naznanjeno dejanje ni bilo kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

V letu poročanja so državni tožilci SDT sprejeli naslednje državno-tožilske odločitve:

³ Posamezne zadeve se v istem poročevalskem obdobju obravnavajo v različnih fazah, torej od prejema kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev po desetem odstavku 148. člena ZKP do sprejetja državno-tožilske odločitve, to je od vložitve zahteve za preiskavo, vložitve obtožnice in do izdaje sklepa o zavrženju, lahko samo v posameznem delu. Glede na navedeno se o isti zadevi pogosto poroča pri postavki prejema kazenske ovadbe oziroma poročila po desetem odstavku 148. člena ZKP, pri postavki o zavrženju, pri postavki vložitve zahteve za preiskavo in pri postavki vložitve obtožnice. Mogoče je tudi, da v posamezni zadevi v času poročanja odločitev državnega tožilstva še ni bila sprejeta zoper vse ovadene osebe.

- izdan je bil en sklep o zavrženju zoper dve fizični osebi zaradi kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1;
- vložena je bila ena obtožnica zoper tri fizične osebe zaradi kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1, storjenega na škodo ene oškodovanke; ter
- vložena je bila ena zahteva za preiskavo, in sicer zoper devet fizičnih oseb zaradi kaznivega dejanja po 175. členu KZ-1, storjenega na škodo 31 oškodovank.

Posamezne zadeve iz področja trgovine z ljudmi obravnavajo tudi druga okrožna državna tožilstva, in sicer so:

- pri Okrožnem državnem tožilstvu v Kopru prejeli eno kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1 in v tej zadevi 26. maja 2023 vložili zahtevo za preiskavo, 20. julija 2023 pa po končani sodni preiskavi vložili še obtožnico, in sicer zoper eno fizično osebo in na škodo ene osebe (ženskega spola);
- pri Okrožnem državnem tožilstvu v Novi Gorici prejeli eno kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi po 113. členu KZ-1 in v tej zadevi vložili zahtevo za preiskavo, in sicer zoper eno fizično osebo in na škodo dveh oseb (ženskega spola), zoper osumljeno osebo je odrejen pripor;
- pri Okrožnem državnem tožilstvu na Ptujju prejeli eno kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1, in sicer zoper eno fizično osebo in na škodo eno osebe (ženskega spola). V letu poročanja je Okrožno sodišče na Ptujju v eni zadevi zoper eno fizično osebo in na škodo ene osebe (ženskega spola) izreklo obsodilno sodbo zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1 (pogojna obsodba in denarna kazen, zadeva je pravnomočno končana), medtem ko je v drugi zadevi zoper tri fizične osebe sodišče zoper dve fizični osebi izreklo oprostilno sodbo zaradi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi po 113. členu KZ-1, zadeva je v pritožbenem postopku, zoper eno fizično osebo pa še poteka ločen kazenski postopek, ki je v fazi glavne obravnave;
- pri Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani vložili dve obtožnici zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1, in sicer v prvi zadevi zoper dve fizični osebo in na škodo ene osebe (ženskega spola) ter v drugi zadevi zoper eno fizično osebo in na škodo ene osebe (ženskega spola);
- pri Okrožnem državnem tožilstvu v Mariboru prejeli dve kazenski ovadbi zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1, in sicer zoper tri fizične osebe. V prvi zadevi je bila vložena zahteva za preiskavo na škodo ene osebe (ženskega spola), vendar je bila po opravljeni preiskavi podana izjava o odstopu od pregona, ker ni dokazov, da bi osumljena oseba storila očitno kaznivo dejanje. V drugi zadevi je bila vložena zahteva za preiskavo na škodo ene mladoletne osebe (ženskega spola). V letu poročanja so prejeli tudi eno poročilo na podlagi 148. člena ZKP zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1, in sicer zoper eno fizično osebo. Ker ni bil podan utemeljen sum, da je osumljeni izvršil kazniva dejanja, je bil izdan sklep o zavrženju.

Odločitve sodišč

V času poročanja so v fazi sodne preiskave štiri zadeve zaradi kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1. Ena zadeva je v fazi nepravnomočne obtožnice, in sicer zaradi kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1. Dve zadevi sta v fazi predobravnavnega naroka, od tega ena zaradi kaznivega dejanja po 175. členu KZ-1 in druga zaradi kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1, dve zadevi sta v fazi glavne obravnave, od tega ena zaradi kaznivega dejanja po 175. členu KZ-1 in druga zaradi kaznivega dejanja po 113. in 175. členu KZ-1 (v delu zoper pravno osebo je bila obtožnica umaknjena, saj je pravna oseba

prenehala obstajati), v eni zadevi pa zaradi kaznivega dejanja po 113. in 175. členu KZ-1 poteka ponovljeno sojenje. Sodišča na prvi stopnji so izdala eno obsodilno sodbo zaradi kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu KZ-1, in sicer zoper eno fizično osebo ter na škodo dveh oškodovank.

V letu poročanja je višje sodišče v eni zadevi potrdilo oprostilno sodbo zaradi kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1. Vrhovno sodišče je odločalo v dveh zadevah zaradi kaznivega dejanja po 113. in 175. členu KZ-1, vendar njegova odločitev ni imela vpliva na sodno prakso.

Preglednica 11: Kazenski postopki in sankcije za storilce kaznivega dejanja trgovine z ljudmi v letu 2023

Kaznivost trgovine z ljudmi	
Število uvedenih preiskav	1
Število obtožnih aktov	3
Število oprostilnih sodb	3
Število obsodb za kaznivo dejanje trgovine z ljudmi	0
Število obsodb zaradi uporabe storitev žrtve trgovine z ljudmi	0

3.2.2 Ugotovitve Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije

Zadeve s področja trgovine z ljudmi so praviloma obsežnejše, potekajo zoper več oseb, ki so delovale v združbi, skoraj vedno pa je za preiskavo in odkritje treba uporabiti prikrite preiskovalne ukrepe. Zaradi navedenega tudi postopki pred sodiščem potekajo dalj časa, predvsem glavna obravnava, ki lahko traja tudi več let.

Iz vsebine zadev, ki jih obravnava SDT na tem področju, je mogoče ugotoviti, da so se v preteklosti ta kazniva dejanja izvrševala ob prisotnosti fizičnega nasilja, omejevanja osebne svobode, nelegalnega bivanja in dela žrtev v državi. Vendar pa je nasprotno za zadeve, obravnavane v zadnjih letih, značilno, da članom združbe pri izvrševanju kaznivih dejanj ni več treba uporabljati nasilja in prisilnih metod. Značilno je, da imajo žrtve praviloma določeno osebno svobodo, imajo osebne dokumente, smejo uporabljati telefone in internet, imajo tudi nekaj lastnega denarja, prostovoljno vstopajo v razmerja do združbe, pogosto imajo legalna dovoljenja za bivanje in delo v Sloveniji. Skoraj vedno so žrtve navedenih kaznivih dejanj tujci, praviloma ženske, izjemoma mladoletne osebe. Smiselno enako obravnavanje žrtev se kaže tudi pri kaznivem dejanju zlorabe prostitucije.

Skupna značilnost trgovcev z ljudmi v zadnjem času je, da obdolženci ravnajo z ljudmi kot s predmeti na način, da izrabijo njihovo ranljivost ali neko osebno lastnost, posebnost, preprostost, s ciljem pridobivati si premoženjsko korist. Najpogostejše oblike ranljivosti žrtev so brezposelnost, slabe možnosti za zaposlitev, slaba raven izobrazbe, izjemno nizki zasluški, zadolženost, obveznost preživljanja mladoletnih otrok, invalidni ali brezposelni partnerji, obveznost preživljanja širše družine, hude bolezni v družini, osebna preprostost in vojno stanje.

Bistvo trgovine z ljudmi je torej v ranljivosti žrtev, ki zaradi nje pristajajo na podrejeni položaj in so navzven zadovoljne, da zaslužijo vsaj nekaj denarja, čeprav večji delež poberejo storilci. Na ta način preživljajo sebe in svojce. Oškodovanci se praviloma ne prepoznajo kot žrtve, zaradi česar je dokazovanje še toliko težje.

Državni tožilci SDT, ki obravnavajo kazniva dejanja trgovine z ljudmi in zlorabe prostitucije, ugotavljajo, da žrtve kaznivega dejanja trgovine z ljudmi oziroma zlorabe prostitucije dejansko ne opravljajo dela, za katero imajo sklenjeno delovno razmerje. Pogosto gre le za navzven formalno prikazano sklenjeno delovno razmerje, ki nima pristne podlage ne v vsebini dela ne glede kraja

opravljanja dela, trajanja delovnega časa in počitka, prav tako pa tudi ne v pravilih glede plačila prehrane in povračila stroškov. Najpogosteje morajo nakazano plačo dvigniti ter jo v celoti ali deloma vrniti tako imenovanemu *delodajalcu* – hudodelski združbi.

3.3 Dejavnosti Inšpektorata Republike Slovenije za delo

IRSD že od leta 2016 sodeluje v skupnih evropskih akcijah, ki se izvajajo na področju trgovine ljudmi. V letu 2023 je v okviru evropske akcije JAD 2023, ki je potekala v času od 10. junija 2023 do 17. junija 2023 in katere namen je bila identifikacija žrtev trgovine z ljudmi, izkoriščenih v zvezi prisilnega dela in drugih oblik izkoriščanja, potekal nadzor nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje ter zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu pri delodajalcih, ki se ukvarjajo z dejavnostjo gradbeništva. V skupni akciji so sodelovali predstavniki Policije, FURS in predstavniki sindikatov. Opravljeni so bili nadzori pri 109 delodajalcih, od tega tudi pri dveh delodajalcih, ki sta zaposlovali državljane Republike Belorusije.

Nadzore je izvajalo 25 inšpektorjev, od tega 16 inšpektorjev s področja delovnih razmerij in 9 inšpektorjev s področja varnosti in zdravja pri delu.

Tako na področju delovnih razmerij kot tudi na področju varnosti in zdravja pri delu so inšpektorji skupno opravili 312 pregledov. Ugotovili so 157 kršitev na področju varnosti in zdravja pri delu ter 42 kršitev na področju delovnih razmerij. Skupno so izdali 25 upravnih odločb, 12 plačilnih nalogov, 39 odločb z izrekom opomina in 14 odločb z izrekom globe, izrekli so 12 opozoril po Zakonu o prekrških, dve opozorili po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru in eno naznanilo kaznivega dejanja po 199. členu Kazenskega zakonika (zaposlovanje na črno).

IRSD je tudi v letu 2023 izvajal nadzor nad zaposlovanjem in delom tujcev na podlagi določb Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (v nadaljnjem besedilu: ZZSDT), Zakona o delovnih razmerjih (v nadaljnjem besedilu: ZDR-1) in Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (v nadaljnjem besedilu: ZČMIS).

V letu 2023 je bilo ugotovljenih 77 kršitev določb ZZSDT, kar je več kot v letu 2022 (27).

Največ kršitev, in sicer 49, je bilo ugotovljenih zaradi nespoštovanja določbe četrtega odstavka 7. člena ZZSDT, ker so delodajalci omogočali, da so tujci opravljali drugo delo kot tisto, za katero je bilo v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma modre karte EU ali izdaje pisne odobritve dano soglasje ali za katero je bilo izdano dovoljenje za sezonsko delo. V treh primerih so se kršitve nanašale na peti odstavek 7. člena ZZSDT, po katerem lahko delodajalec, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku, v okviru opravljanja te dejavnosti sklepa pogodbo o zaposlitvi samo s tujci, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi modre karte EU, s tujci, za katere je bilo v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje pisne odobritve podano soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, in s tujci, ki imajo v skladu s tem zakonom prost dostop na trg dela. Inšpektorji so ugotovili tudi tri kršitve petega odstavka 33. člena ZZSDT, ki določa, da se šteje za dokazilo o izpolnjenem pogoju zaposlovanja, če tujec nastopi delo v 30 dneh od izdaje pisnega obvestila. V času trajanja delovnega razmerja morajo biti izpolnjeni vsi pogoji in elementi zaposlitve, navedeni na informativnem listu.

Inšpektorji so ugotovili tudi 15 kršitev 36. člena ZZSDT, ki določa, da lahko delodajalec z napotenimi delavci izvaja storitve, vezane na dobavo blaga in servisiranja, na podlagi prijave začetka izvajanja storitev, samo v taksativno določenih primerih, in šest kršitev drugega odstavka 45. člena ZZSDT, ki določa, da je tujec dolžan na mestu, kjer dela, hraniti informativni list, če mu je bil vročen, ali dovoljenje za sezonsko delo in ga na zahtevo pristojnega nadzornega organa predložiti kot dokazilo v postopku, in eno kršitev četrtega odstavka 45. člena ZZSDT, ki določa, da mora tujci delodajalec med

napotitvijo svojih delavcev v Republiko Slovenijo na kraju opravljanja storitve hraniti in na zahtevo dati na voljo nadzornemu organu pogodbo med naročnikom in izvajalcem storitve, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitev in izvode pogodb o zaposlitvi (in njihov prevod v slovenski jezik) za vse napotene delavce, potrdila o njihovi vključenosti v sistem socialnega zavarovanja na podlagi zaposlitve v državi, kjer ima tuji delodajalec sedež, ter listine s področja varnosti in zdravja pri delu (in njihov prevod v slovenski jezik).

Ob nadzorih nad izvajanjem ZČmIS so inšpektorji v letu 2023 ugotovili 68 kršitev, kar je bistveno več kot v preteklem poročevalskem obdobju (5). Tako je bilo ugotovljenih 39 kršitev 12. člena ZČmIS, ki določa pogoje za čezmejno izvajanje storitev tujih delodajalcev v Republiki Sloveniji, 21 kršitev zaradi nespoštovanja določbe 14. člena ZČmIS, ker tuji delodajalec pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve ni opravil prijave pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje ali pa v času čezmejnega izvajanja storitev v Sloveniji ni hranil in na zahtevo nadzornega organa dal na voljo v zakonu navedene dokumentacije, ter osem kršitev 16. člena ZČmIS, ki določa obveznosti tujega delodajalca in napotnega delavca oziroma voznika.

V zvezi z zagotavljanjem pravic delavcem, ki so bili napoteni načasno delo v Republiko Slovenijo na podlagi pogodbe o zaposlitvi po tujem pravu, je bilo v letu 2023 ugotovljenih osem kršitev 210. člena ZDR-1, ki posebej ureja položaj tujih napotnih delavcev. Inšpektorji so v letu 2023 ugotavljali tudi kršitve pravic delavcev (tako državljanov Republike Slovenije kot tujih), ki jih na delo v tujino oziroma v države članice EU napotujejo delodajalci, registrirani v Republiki Sloveniji. Določba 209. člena ZDR-1 določa obvezne sestavine pogodb o zaposlitvi delavcev, ki jih delodajalec napoti na delo v tujino. Pogodba mora vsebovati še določila o trajanju dela v tujini, praznikih in dela prostih dnevih, minimalnem letnem dopustu, višini plače in valuti, v kateri se ta izplačuje, dodatnem zavarovanju za zdravstvene storitve v tujini, drugih prejemkih v denarju ali naravi, do katerih je delavec upravičen za čas dela v tujini, načinu zagotavljanja in uresničevanja pravic v zvezi s plačilom za delo in drugimi prejemki, ki so v skladu s predpisi države, v kateri se delo opravlja, zagotovljeni drugače, vendar najmanj v obsegu, kot ga zagotavlja ta zakon oziroma ugodnejše, pogojev vrnitve v Slovenijo. V letu 2023 so inšpektorji ugotovili 64 kršitev 209. člena ZDR-1, kar je bistveno manj kot v letu 2022, ko je bilo ugotovljenih 115 kršitev tega člena.

3.4 Dejavnosti Finančne uprave Republike Slovenije

FURS je tudi v letu 2023 obravnavala kršitve na področju Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (v nadaljnjem besedilu: ZPDZC-1) in vložila ovadbe ali naznanila za kazniva dejanja iz KZ-1.

FURS je opravila 6439 nadzorov zaposlovanja na črno, v okviru katerih so bili opravljeni tudi nadzori zaposlovanja državljanov tretjih držav. Nezakonito zaposlovanje državljanov tretjih držav je bilo v nadzoru ugotovljeno pri 62 delodajalcih za skupno 84 državljanov tretjih držav. Najpogosteje so bile nepravilnosti iz naslova nezakonitega zaposlovanja državljanov tretjih držav ugotovljene v dejavnosti gradbeništva (F), gostinstva (I) in trgovine (G).

V letu 2023 je bilo v zvezi z nezakonitim zaposlovanjem državljanov tretjih držav zoper kršitelje – pravne subjekte zaradi kršitve določbe šeste alineje prvega odstavka 5. člena ZPDZC-1 vodenih 67 prekrškovnih postopkov, od tega jih je bilo do konca leta dokončanih 58, devet pa jih je še potekalo.

V letu 2023 je bilo v prekrškovnih postopkih zaradi kršitev nezakonitega zaposlovanja državljanov tretjih držav sankcioniranih 58 delodajalcev. Skupni znesek izrečene globe za obravnavani prekršek po peti alineji prvega odstavka 23. člena ZPDZC-1 je pri kršiteljih – pravnih subjektih, delodajalcih in njihovih odgovornih osebah – znašal 317.000 evrov; izrečenih je bilo sedem opominov. V zvezi z navedeno kršitvijo je bilo sankcioniranih tudi 68 delavcev, fizičnih oseb – državljanov tretjih držav, ki

jim je bila zaradi storitve prekrška po tretjem odstavku 23. člena ZPDZC-1 izrečena globa v skupni višini 29.000 evrov in izrečenih deset opominov.

Skupaj je bila v letu 2023 zaradi kršitev nezakonite zaposlitve državljanov tretjih držav 164 kršiteljem izrečena globa v skupni višini 346.000 evrov.

V letu 2023 je FURS zaradi suma storitve kaznivega dejanja po prvem odstavku 199. člena KZ-1 (zaposlovanje na črno) podala tri kazenske ovadbe. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja po 196. členu KZ-1 je FURS v obdobju poročanja vložila 30 kazenskih ovadb. Od tega se jih 12 nanašalo na tuje državljanke, v preostalih primerih pa je bila kazenska ovadba podana zoper slovenske državljanke.

V obdobju poročanja FURS ni podala nobene kazenske ovadbe ali naznanila zaradi suma storitve kaznivega dejanja po 113. členu KZ-1 (trgovina z ljudmi).

4 Pomoč in zaščita za žrtve trgovine z ljudmi

Izvajanje pomoči žrtvam trgovine z ljudmi je potekalo v okviru različnih programov, ki jih je financirala Vlada Republike Slovenije, izvajale pa so jih nevladne in humanitarne organizacije, izbrane v postopku javnega razpisa. Poleg tega se je v letu poročanja v Azilnem domu s finančno pomočjo UNHCR nadaljevalo izvajanje projekta za prepoznavo in informiranje žrtev trgovine z ljudmi in/ali spolnega nasilja v postopkih priznanja mednarodne zaščite v Sloveniji (PATS).

4.1 Program Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – krizna namestitvev

MDDSZ je sofinanciralo projekt Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – krizna namestitvev v letih 2022 in 2023, ki ga je izvajala Slovenska karitas. Gre za dvoletni projekt, ki zagotavlja celostno do 30 dni trajajočo oskrbo žrtev trgovine z ljudmi (odraslih in otrok), ki potrebujejo takojšnji umik iz škodljivega okolja.

V letu 2023 sta bili v krizno namestitvev nameščeni dve osebi, in sicer ena državljanica Ukrajine in ena državljanica Srbije. Obe je policija v predkazenskem postopku obravnavala kot žrtvi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi po 113. členu in kaznivega dejanja zlorabe prostitucije po 175. členu Kazenskega zakonika, v krizni namestitvi pa sta bili nastanjeni skupno šest oskrbnih dni.

Osebam, nameščenim v krizni prostor, so nudeni namestitvev, prehrana, prva psihosocialna pomoč, nujna medicinska pomoč, svetovanje, informiranje o njihovih zakonitih pravicah, tolmačenje, zagovorništvo, socialna okupacija, družabništvo, spremstvo, zagotavljanje varnosti, pomoč pri vrnitvi v domovino in materialna pomoč. Žrtvam je zagotovljena 24-urna dosegljivost strokovne delavke, v delo z njimi se poleg strokovne delavke vključujejo laični delavki in laični delavec ter usposobljene prostovoljke in prostovoljci.

V okviru projekta je strokovno delo opravljala strokovna delavka, zaposlena na projektu, pri tem pa so ji pomagali laični delavci, ki so se v proces oskrbe vključevali glede na svoje zmogljivosti. Zaradi travmatičnih izkušenj nameščenih oseb je laični delavec na projektu aktivno vstopal le pri operativnih nalogah. Strokovna delavka je zagotavljala 24-urno telefonsko dosegljivost za policijo in žrtve trgovine z ljudmi, med njeno odsotnostjo sta dežurstvo na telefonu zagotavljala laični delavec in laična delavka.

Strokovna delavka projekta je čez leto od kontaktne osebe policije dvakrat prejela informacije o morebitnih namestitvah. V obeh primerih je bila pripravljena lokacija, strokovna delavka pa v pripravljenosti za sprejem, vendar do izvedbe namestitvev ni prišlo.

Stroški projekta, ki ga je v okviru pogodbe financiralo MDDSZ (stroški dela za enega strokovnega delavca, stroški dela laičnih delavcev glede na dejansko število opravljenih ur, stroški oskrbnih dni v obsegu števila izvedenih namestitev in stroški preventivnih delavnic), so v letu 2023 skupaj znašali 32.241,19 evra.

4.2 Program Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – namestitev v varnem prostoru

MNZ je v letu poročanja financiralo projekt Oskrba žrtev trgovine z ljudmi – namestitev v varnem prostoru za obdobje 2022–2024, ki ga je je izvajalo Društvo Ključ.

V program v letu 2023 ni bilo vključenih žrtev trgovanja, stroški projekta, ki jih je v okviru pogodbe sofinanciralo MNZ (100 odstotkov plače enega zaposlenega strokovnega delavca), pa so skupaj znašali 29.599,80 evra.

4.3 Projekt Reintegracija žrtev trgovine z ljudmi

Društvo Ključ je tudi v letu 2023 izvajalo projekt Reintegracija žrtev trgovine z ljudmi, ki ga je s finančnimi sredstvi v višini 11.760 evrov podprlo MNZ.

Projekt je namenjen državljanom Republike Slovenije, ki so bili kot žrtve trgovine z ljudmi obravnavani v tujini, ter državljanom držav EU in državljanom tretjih držav, ki so bili v predkazenskem ali kazenskem postopku obravnavani kot žrtve trgovine z ljudmi v Republiki Sloveniji in zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji. Program, ki je logična posledica programov oskrbe žrtev trgovine z ljudmi, za žrtve pomeni prvi korak k njihovemu samostojnemu življenju brez nasilja, izkoriščanja in kršenja človekovih pravic.

V letu 2023 je bilo v program vključenih deset oseb, in sicer ena državljanica Madagaskarja, ena državljanica Kolumbije, dve državljanici Venezuele, štiri državljanke Slovenije, ena državljanica Ukrajine in ena državljanica Palestine. Vse osebe so bile polnoletne.

Nudeni so jim bili vsa potrebna psihosocialna podpora, pomoč in podpora pri urejanju dokumentov, učenju in iskanju zaposlitve, spremstva v institucije ter vključitev v individualne in skupinske svetovalne aktivnosti.

MNZ je septembra 2023 objavilo javni razpis za izvajanje operacije Nadaljevanje zaščite žrtev trgovine z ljudmi ter programa njihove reintegracije v Republiki Sloveniji za obdobje 2023–2026 v višini 150.000 evrov. Javni razpis ni uspel in bo ponovljen v prvi polovici leta 2024.

4.4 Projekt Informiranje žrtev trgovine z ljudmi, spolnega nasilja in nasilja po spolu v postopkih priznanja mednarodne zaščite (PATS)

Projekt PATS je namenjen informiranju prosilcev za mednarodno zaščito o pojavu trgovine z ljudmi. Namen projekta je osebe, ki večinoma ne prepoznajo nevarnosti in posledic trgovine z ljudmi, ozavestiti in jih na ustrezen način spodbuditi k aktivni udeležbi pri preprečevanju različnih oblik izkoriščanja. Splošni cilj je učinkovitejša prepoznava ranljivih skupin in potencialnih žrtev trgovanja, ki so to postale bodisi v izvorni državi bodisi na poti, v Sloveniji ali pozneje na poti do ciljne države. Informiranje otrok in mladostnikov je izvedeno na način, ki je primeren in prilagojen njihovi starosti in razvojni stopnji. Ob sumu, da je oseba potencialna žrtve trgovine z ljudmi, UOIM o tem obvesti pristojne institucije.

V letu 2022 so razgovore izvajale socialne delavke UOIM, ki jih je usposobilo Društvo Ključ, februarja 2023 pa je aktivnosti v okviru projekta PATS začelo izvajati Društvo Ključ – center za boj proti trgovanju z ljudmi. Projekt je namenjen informiranju ranljivih skupin prosilcev za mednarodno zaščito, začasno zaščito in beguncev o pasteh trgovanja z ljudmi, spolnem nasilju ter nasilju po spolu in možnostih iskanja zaščite in pomoči.

Do konca leta 2023 je bilo izvedenih 457 individualnih informiranj, v skupinska informiranja pa je bilo vključenih 2534 oseb. Aktivnosti so potekale v izpostavah azilnega doma na Viču, v Logatcu, Dijaškem domu v Postojni, vključene pa so bile tudi osebe iz Ukrajine na različnih lokacijah.

5 Mednarodne dejavnosti in partnerstva

Za učinkovit boj proti trgovini z ljudmi je zelo pomembno mednarodno sodelovanje, še posebej z državami izvora žrtev trgovine z ljudmi. Posebno pozornost MDS TZL namenja tudi sodelovanju v okviru mednarodnih organizacij, ki sodelujočim državam pomagajo razvijati in izvajati učinkovite politike na področju boja proti trgovini z ljudmi.

5.1 Mednarodne dejavnosti

V letu 2023 so člani MDS TZL intenzivno sodelovali na različnih mednarodnih dogodkih, povezanih z aktivnostmi za preprečevanje trgovine z ljudmi in bojem proti njej.

5.1.1 Nacionalna koordinatorica za boj proti trgovini z ljudmi in Služba za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije

V okviru švedskega predsedovanja Svetu EU je v Stockholmu 29. in 30. marca 2023 potekala konferenca z naslovom Preventivni modeli za obravnavanje povpraševanja po trgovini z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja. Konferenca je potrdila, da je ustrezna zakonodaja pomembno orodje za zmanjševanje povpraševanja po trgovini z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja, pomembni pa so tudi ozaveščanje javnosti in ciljnih skupin, kot so otroci in mladostniki, ter usposabljanja strokovnjakov. Poleg tega je treba okrepiti tudi pregon teh kaznivih dejanj in izboljšati mednarodno sodelovanje na tem področju. Za doseg vseh navedenih ciljev je ključnega pomena politična volja, ki bo ukrepe podprla z ustreznimi finančnimi in kadrovskimi viri.

Na Dunaju je 18. in 19. aprila 2023 potekala 23. konferenca Zavezništva proti trgovini z ljudmi v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (v nadaljnjem besedilu: OVSE), ki je obravnavala vprašanja, povezana z zaščito žrtev trgovanja in zagotavljanjem njihovih pravic. Sklepi konference so poudarili, da je za uspešen boj proti trgovini z ljudmi nujna politična podpora na najvišji ravni, saj se sprejeti akcijski načrti pogosto težko izvajajo prav zaradi pomanjkanja politične volje. Udeleženci so opozorili tudi na nujnost poenostavitve birokratskih postopkov v okviru državnih mehanizmov za napotitev, ki žrtve trgovanja pogosto odvrta od sodelovanja s pristojnimi organi, kar posledično vodi tudi v vedno manjše število obsodb.

V Bruslju je 25. in 26. aprila 2023 potekalo srečanje evropske mreže nacionalnih poročevalcev in enakovrednih mehanizmov za boj proti trgovini z ljudmi (v nadaljnjem besedilu: NREM EU). Prvi dan srečanja je bila panelna razprava o mednarodnih partnerstvih z mednarodnimi organizacijami na področju trgovine z ljudmi. Drugi dan srečanja se je panelna razprava osredinila na sodelovanje z državami izvora in tranzita, izmenjavo najboljših praks pri operativnem usklajevanju in na projekte, ki jih financirajo in izvajajo države članice v tretjih državah. Sledila je razprava na visoki ravni, v okviru katere so panelisti predstavili politični angažma EU ter programe za boj proti trgovini z ljudmi, ki jih EU financira na različnih geografskih območjih po vsem svetu. V popoldanskem delu so se prek spleta mreži NREM EU pridružili predstavniki civilne družbe, razprava pa je bila namenjena nacionalnim in transnacionalnim napotitvenim mehanizmom, ki jih bodo po novem predlogu Direktive 2011/36 države članice morale obvezno vzpostaviti.

V Skopju je 30. maja in 1. junija 2023 potekalo srečanje Neformalne mreže nacionalnih koordinatorjev za boj proti trgovini z ljudmi jugovzhodne Evrope (v nadaljnjem besedilu: NATC JVE), ki ga je v sodelovanju z ICMPPD (International centre for Migration Policy Development), MARRI (Migration, Asylum, Refugees Regional Initiative) in Ministrstvom za notranje zadeve Republike Severne Makedonije soorganizirala MNZ SPBTL. Na srečanju so udeleženci poročali o izvedenih in načrtovanih aktivnostih članic mreže na področju boja proti trgovini z ljudmi ter razpravljali o trenutnih trendih in izzivih v regiji. Razpravljali so tudi o predlogu sprememb direktive EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev, ki ga je Evropska komisija predstavila decembra 2022.

V organizaciji OVSE in Sveta Evrope je 6. in 7. junija 2023 potekalo redno letno srečanje nacionalnih koordinatorjev za boj proti trgovini z ljudmi, ki so se ga predstavniki MNZ SPBTL udeležili prek videokonference. Razprava je bila osredinjena na krepitev mandata in vloge nacionalnih koordinatorjev in poročevalcev za boj proti trgovini z ljudmi, identifikacijo in pomoč tujim žrtvam čezmejne trgovine z ljudmi in proaktivne dejavnosti na področju finančnih preiskav.

V Bruslju je 6. in 7. novembra 2023 potekalo srečanje NREM EU, na katerem so predstavniki mreže poročali o aktualnem stanju na področju preprečevanja in boja proti trgovini z ljudmi, trenutnih trendih in izzivih ter o tekočih aktivnostih držav članic na vseh štirih področjih dela (preventiva, preiskovanje in pregon, pomoč žrtvam in partnerstva) v luči uveljavitve Strategije EU na področju boja proti trgovini z ljudmi 2021–2025. V zadnjem delu srečanja je potekala panelna razprava o spletni razsežnosti trgovine z ljudmi.

V Ljubljani je 7. decembra 2023 potekala mednarodna konferenca z naslovom Preprečevanje, boj in odziv na trgovino z ljudmi v kontekstu migracij. Dogodek so skupaj organizirali Društvo Ključ, UNHCR, Svet Evrope in MNZ SPBTL, razprava pa je bila osredinjena na ugotovitve in priporočila četrtega kroga 2023 za Slovenijo in izvrševanje sodb Evropskega sodišča za človekove pravice s ciljem boljše prepoznave žrtev med prosilci za mednarodno zaščito in migranti ter izboljšanja dostopa do storitev žrtvam trgovine z ljudmi.

V Stockholmu je 7. in 8. decembra 2023 potekala mednarodna konferenca o trgovini z ljudmi za namen prisilnega dela in drugih oblik izkoriščanja. Organizatorja konference sta bila Svet baltskih držav in nacionalni koordinator za boj proti trgovini z ljudmi Švedske.

5.1.2 Policija

Policija si pri preiskovanju kaznivih dejanj trgovine z ljudmi z državami članicami EU izmenjuje informacije v okviru sodelovanja z Europolom, s tretjimi državami pa v okviru sodelovanja z Interpolom. V letu 2023 je tako izmenjala 35 informacij. Na področju preiskovanja kaznivih dejanj trgovine z ljudmi je sodelovala tudi v političnem ciklu EU za boj proti hudim oblikam mednarodnega organiziranega kriminala. Pri tem je v okviru Evropske večdisciplinarne platforme zoper grožnje kriminala (EMPACT) izvajala dejavnosti iz operativnega akcijskega načrta za leto 2023 (OAP Trafficking in Human Beings).

Sodelovanje v dejavnostih JAD 2022 (Joint action days)

Policija je v poročevalskem letu sodelovala v treh skupnih evropskih akcijah na področju trgovine z ljudmi (EMPACT THB).

Med 8. in 14. majem 2023 je policija sodelovala pri izvedbi skupnih dejavnosti držav članic EU na področju preprečevanja prisilnega izvrševanja kaznivih dejanj in prisilnega beračenja. Poostren nadzor se je izvajal zaradi prepoznave žrtev trgovine z ljudmi, ki so izkoriščane zaradi prostitucije in spolnih zlorab, prisilnega beračenja, prisilnega izvrševanja kaznivih dejanj in drugih oblik izkoriščanja žrtev trgovine z ljudmi. Eden od ciljev akcije je bila tudi prepoznava oseb, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi ali izvrševanjem drugih uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Dejavnosti so se izvajale na mejnih prehodih in v notranjosti države na območjih policijskih uprav Ljubljana, Maribor, Koper in Celje. Pri izvedbi dejavnosti policija ni prepoznala žrtev trgovine z ljudmi.

Med 10. in 17. junijem 2023 je policija sodelovala pri izvedbi skupnih dejavnosti držav članic EU na področju preprečevanja prisilnega dela. Dejavnosti je vodil IRSD, sodelovali pa so tudi predstavniki FURS in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Namen dejavnosti je bila prepoznavna žrtev trgovine z ljudmi, izkoriščanih zaradi prisilnega dela oziroma drugih oblik izkoriščanja. Policija je dejavnosti izvajala na mejnih prehodih za mednarodni promet in na mejnem prehodu za zračni promet na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, pri čemer žrtev trgovine z ljudmi ni prepoznala.

Septembra 2023 je policija sodelovala pri izvedbi dejavnosti držav članic EU na področju internetnih platform in spletnih mest, ki ponujajo spolne usluge in novačenje žrtev za spolno izkoriščanje kriminalnih združb. Eden od ciljev akcije je bil tudi identifikacija oseb, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi ali z izvrševanjem drugih uradno pregonljivih kaznivih dejanj, pri tem pa so uporabljali družbena omrežja, spletne strani in temni splet s področja trgovine z ljudmi. Aktivnosti so se izvajale na nizozemski policijski akademiji, kjer je sodelovalo večje število strokovnjakov tujih varnostnih organov.

5.1.3 Inšpektorat Republike Slovenije za delo

Marca 2022 se je predstavica IRSD skupaj s predstavnikom policije v Leidenu na Nizozemskem udeležila pripravljalnega sestanka za JAD 2023, ki sta ga organizirala EMPACT in Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA).

Aprila je v Parizu v okviru EMPACT potekalo srečanje predstavnikov inšpektoratov in policij držav članic EU na temo delovnega izkoriščanja.

Oktobra 2023 se je predstavnik IRSD udeležil video usposabljanja za področje trgovine z ljudmi in delovnega izkoriščanja v okviru Agencije Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj – CEPOL. Poleg tega se je predstavica IRSD v oktobru udeležila videokonference z naslovom Boundaries and Frontiers in Human Trafficking, ki je potekala na Dunaju.

V letu 2023 se je IRSD vključil v program mednarodne izmenjave osebja z Nizozemsko v okviru ELA. Mednarodne izmenjave sta se udeležila dva inšpektorja za delovna razmerja in dva predstavnika splošne službe IRSD.

5.1.4 Finančna uprava Republike Slovenije

FURS je v letu 2023 nadaljevala sodelovanje v koordiniranih akcijah s policijo in drugimi inšpekcijskimi službami. Sodelovala je v skupni evropski akciji proti trgovini z ljudmi JAD THB 2023 2022, v okviru katere je bilo opravljenih 96 nadzorov v dejavnosti gradbeništva in prevoza v cestnem prometu. Pri tem so uslužbenci FURS ugotovili dve kršitvi ZPDZC-1 in eno kršitev po Zakonu o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2).

5.2 Partnerstva

Partnerstva med organizacijami, ki delujejo na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej, so v Sloveniji vzpostavljena že več let. Pri obravnavi posameznih primerov trgovine z ljudmi policija tesno sodeluje s SDT ter nevladnimi in humanitarnimi organizacijami. Še posebej tesno je sodelovanje s Slovensko karitas in Društvom Ključ, ki sta vključena v postopke policije zaradi informiranja prepoznanih žrtev o pravicah in oblikah pomoči žrtvam trgovine z ljudmi v Sloveniji. Z navedenima organizacijama poteka tudi tesno sodelovanje na področju izvajanja programov oskrbe žrtev trgovine z ljudmi v krizni in varni namestitvi in v okviru projekta (re)integracije.

Zgledno sodelovanje poteka tudi med policijo in Ministrstvom za zunanje in evropske zadeve Republike Slovenije, ki redno obvešča o ugotovitvah diplomatsko-konzularnih predstavništev v zvezi s problematiko državljanov tretjih držav oziroma o primerih, ki vzbuja sum, da bi lahko iskalci zaposlitve postali žrtve trgovine z ljudmi.

Prav tako se je v letu 2023 nadaljevalo dobro sodelovanje med policijo, IRSD, FURS in Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije v okviru skupnih evropskih akcij JAD 2023.

Državni tožilci SDT s prispevki in izkušnjami dejavno sodelujejo na različnih izobraževanjih s področja trgovine z ljudmi v tujini in izobraževanjih, ki jih za svoje zaposlene organizirajo ustanove, ki sodelujejo v MDS TZL.

Povzetek

MDS TZL je v letu 2023 izvedla vse ključne dejavnosti na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej, določene v Akcijskem načrtu za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2023–2024.

Na področju zakonodaje in politik je največjo spremembo prineslo sprejetje novele Kazenskega zakonika (KZ-1J), ki med drugim dokončno prenaša določbe Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev. Z novelo se kaznivo dejanje trgovine z ljudmi dopolnjuje tako, da med oblike izkoriščanja dodaja tudi beračenje in suženjstvu podobna razmerja, za kvalificirano obliko kaznivega dejanja pa se šteje izvršitev s strani uradne osebe ali javnega uslužbenca pri opravljanju svojih dolžnosti. V letu 2023 je bila sprejet tudi ZOZKD-B, ki pravico do odškodnin žrtvam kaznivih dejanj širi tudi na državljane tretjih držav. Slovenija je v letu poročanja končala tretji krog ocenjevanja glede izvajanja Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi, s poročilom in priporočili pa je MDS TZL seznanila Vlado Republike Slovenije. MDS TZL je pripravila tudi letno poročilo o svojem delu in Akcijski načrt za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2023–2024.

Tudi v letu 2023 so se preventivne dejavnosti osredinile na štiri ciljne skupine, in sicer na splošno javnost, ciljne rizične skupine, potencialne uporabnike storitev in na strokovno javnost. Nadaljevalo se je sistematično ozaveščanje otrok in mladoletnikov v osnovnih in srednjih šolah o trgovini z ljudmi, pri čemer je prepoznano vedno večje zanimanje šol za ozaveščanje o trgovini z ljudmi. Poleg že utečenih oblik usposabljanj javnih uslužbencev, katerih delo se navezuje na problematiko trgovine z ljudmi, je bilo kot novost izvedeno strokovno usposabljanje za pripadnike Slovenske vojske in uslužbenca Ministrstva za obrambo Republike Slovenije ter usposabljanje za uslužbenca upravnih enot, ki opravljajo delo matičarjev, s poudarkom na problematiki prisilnih porok.

Na področju odkrivanja, preiskovanja in pregona kaznivih dejanj trgovine z ljudmi se ugotavlja, da v Sloveniji še vedno prevladuje izkoriščanje žrtev trgovanja zaradi spolnih zlorab. Policija je v letu 2023 obravnavala 16 osumljencev za 25 kaznivih dejanj trgovine z ljudmi, pri čemer je prepoznala 21 žrtev in 60 potencialnih žrtev trgovine z ljudmi. V okviru svojih pristojnosti sta dejavnosti v zvezi z odkrivanjem primerov trgovine z ljudmi, usmerjene predvsem na področje izkoriščanja prisilnega dela, izvajala tudi IRSD in FURS. SDT je v poročevalskem letu podalo eno zahtevo za preiskavo zaradi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi in vložilo tri obtožne akte za to kaznivo dejanje. Že tretje leto zapored sodišča niso izrekla obsodilnih sodb s tega področja, izdala pa so tri oprostilne sodbe za to kaznivo dejanje.

Pomoč žrtvam trgovine z ljudmi in zaščito teh žrtev sta v okviru projektov, ki jih sofinancirata MNZ in MDDSZ, tudi v letu 2023 izvajala Slovenska karitas in Društvo Ključ. V krizni namestitvi sta bili v poročevalskem letu nameščeni dve osebi, ki pa se pozneje nista vključili v program varne namestitve. V program reintegracije je bilo vključenih deset oseb. V azilnem domu se je znova začel izvajati projekt PATS za prepoznavo žrtev trgovine z ljudmi in/ali spolnega nasilja, pomoč tem žrtvam in njihovo zaščito v postopkih priznanja mednarodne zaščite.

Na področju mednarodnega sodelovanja in partnerstev so člani MDS TZL sodelovali pri številnih dogodkih in na konferencah. Nacionalna koordinatorica in MNZ SPBTL sta se udeleževali rednih srečanj nacionalnih koordinatorjev za boj proti trgovini z ljudmi v okviru OVSE, Sveta Evrope ter mrež NATC JVE in NREM EU. Poleg tega sta Društvo Ključ in MNZ SPBTL s sodelovanju z UNHCR in Svetom Evrope organizirala mednarodno konferenco o trgovini z ljudmi v kontekstu migracij. Policija je aktivno sodelovala v treh skupnih evropskih akcijah na področju trgovine z ljudmi (EMPACT THB). Nadaljevalo se je z gledno sodelovanje med državnimi organi in organizacijami civilne družbe, ki delujejo na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej.